

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2CdoR/9/2025
Identifikačné číslo spisu:	5321201414
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5321201414.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a JUDr. Věry Nevedelovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P. K., nar. V. a E. K., nar. V., obe bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - matky S. D., nar. V., bytom D. a otca A. K., nar. V., bytom D., t. č. Z., zast. advokátkou Mgr. Luciou Foltýnovou, so sídlom Holubyho 5, Levice, o návrhu otca na zníženie výživného, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. CA-8P/12/2021, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2025 sp. zn. 12CoP/164/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 17. augusta 2023 č. k. CA-8P/12/2021-275 uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej P. K. sumou 150 eur mesačne a na výživu maloletého E. K. sumou 150 eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred, k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom 29. 06. 2021 naďalej (I. výrok). Zmenil tým rozsudok Okresného súdu Čadca číslo konania 5P/39/2017-47 z 25. 06. 2018 v časti prvého výroku (II. výrok). Vo zvyšnej časti návrh zamietol (III. výrok). Zároveň nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania (IV. výrok).

1.1. Rozhodnutie okresný súd odôvodnil tým, že v čase posledného rozhodovania podľa rozsudku vydaného vo veci sp. zn. 5P/39/2017 z 25. 06. 2018 bol otec vedený ako samostatne zárobkovo činná osoba a od apríla 2017 pracoval v Nemecku. Keďže svoj príjem nepreukázal, v tom čase okresný súd vychádzal z potenciality príjmu. Pokiaľ bol aj od januára 2018 pracovne neschopný, poberal nemocenské dávky. Matka bola na rodičovskej dovolenke s maloletým E. a poberala rodičovský príspevok a prídavky na deti. Tieto jej boli doplácané aj z Nemecka vo výške 340 eur (aj keď to bolo len pár mesiacov).

Maloletá P. navštevovala materskú školu a maloletý E. mal B. roky. Pokiaľ okresný súd prihliadal na zmeny ohľadom dôvodov tvrdených otcom, mal za to, že okolnosti súvisiace s tým, že voči nemu je vedené trestné konanie pre zanedbanie povinnej výživy, nemožno pričítať na ťarchu maloletých detí, keďže tento stav si otec zaviniť sám. Uvedené platí aj pre odňatie vodičského preukazu, ktorý mu bol medzitým vrátený. Taktiež nebolo možné prihliadnuť na jeho tvrdenie o tom, že o zvýšení výživného nevedel. Pokiaľ išlo o zdravotný stav otca, ktorý mu mal dlhodobo brániť v pracovnej činnosti, okresný súd neprihliadol naň ako na dôvod hodný zníženia výživného, keďže si nesplnil konkrétnu výzvu súdu, ktorá mu bola zaslaná. Túto si prevzal po zrušení veci odvolacím súdom a na pojednávaní ani netvrdil a nepreukázal žiadne presvedčujúce dôvody. Ako ospravedlňujúci dôvod súd nevyhodnotil jazykovú bariéru, pre ktorú si otec po ukončení pracovného pomeru a rehabilitačnej liečby v Nemecku neuplatnil žiadny pracovnoprávny ani iný nárok, keďže sa nejedná o neprekonateľnú prekážku. Otec sa tak podľa okresného súdu vzdal práva na akýkoľvek peňažný nárok, ktorý by mu s najväčšou pravdepodobnosťou bol prináležal, čo nemožno pričítať na ťarchu maloletým deťom a uvedené svedčí o jeho nezodpovednom prístupe. Uplatnil preto inštitút potenciality na otcove príjmy. Až narodenie dcéry P. dňa XX. XX. XXXX, kedy otcovi vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť, považoval okresný súd za podstatnú zmenu pomerov, majúcu za následok zníženie výživného. Zároveň vzhľadom na to, že v čase rozhodovania nebol otcom uvádzaný rozsudok o striedavej rodičovskej starostlivosti právoplatný, keďže otcovi nebol doručený, nemohol naň prihliadnuť a nepripájal si preto uvedený spis. Prihliadol na vyjadrenia otca, že pri faktickej každodennej starostlivosti o maloletú B. P. na ňu vynakladá 150 eur. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni od 01. 07. 2021 do 30. 07. 2022 po dobu jedného roka bol otec evidovaný ako samostatne zárobkovo činná osoba, čo otec neozrejmil. Okresný súd preto poukázal na začiatok PN dňa 21. 05. 2021 pred narodením dcéry, hoci otec tvrdil len jej ukončenie v mesiaci november 2022, krátko predtým ako sa zamestnal. Vo vzťahu k tomuto obdobiu vychádzal opäť z potenciality príjmu, ktorý mohol dosahovať jednak z dávok a nároku, ktorý by si uplatnil v dôsledku pracovného úrazu a tiež z dôvodu, že nepreukázal, aký príjem a dávky v tomto čase poberal. Pokiaľ aj bol skutočne PN, opäť by okresný súd vychádzal z potenciality vo vzťahu k skôr tvrdeným dôvodom v návrhu. Mal teda za to, že otec mohol dosahovať rovnaký príjem aj po ukončení práce v Nemecku, a to príjem súdom zohľadnený v konaní sp. zn. 5P/39/2017 pri rozhodovaní o zvýšení výživného. Návrh na zníženie výživného bolo možné posúdiť za dôvodný až od narodenia maloletej P..

1.2. Pri určení výšky výživného vychádzal zo zistených pomerov, že otec sa zamestnal. V čase rozhodovania tvrdil, že má príjem zhruba 850 eur v čistom, ale v konaní otec uviedol, že zarábala aj 950 eur, pričom príjem 1.200 eur bol len výnimočný, v dôsledku nadčasov a zastupovania kolegov. Aj pri najnižšom tvrdenom príjme za situácie, keď otec plní výživné 150 eur mesačne na P., okresný súd ustálil, že je schopný plniť výživné v tejto výške aj na ďalšie svoje dve deti. Zohľadnil aj to, že ani otec po zlepšení životnej situácie nezačal prispievať na výživu maloletej P. a maloletého E. viac než len 20 eur mesačne, no na druhej strane si vedel nájsť peňažné prostriedky na prenájom trojizbového bytu vo výške zodpovedajúcej nájmu 580 eur, čo považoval okresný súd za neprimerané jeho pomerom. Podľa neho maloleté deti majú právo sa podieľať na životnej úrovni otca a pokiaľ otec je toľko schopný vynakladať na svoje mladšie dieťa, nevidel z tohto dôvodu dôvodné znížovať výživné pod túto hranicu aj na maloletú P. a maloletého E.. Aj keď P. je staršou, u E. bolo možné prihliadnuť na objektívnu zmenu pomerov, ktorú matka v konaní preukázala v podobe jeho zhoršeného stavu, ktorý bol diagnostikovaný a zistený, pričom matka v súčasnosti dosahuje vyšší príjem z titulu príspevku na zaopatrenie syna E.. Jedná sa o obdobný príjem, aký by dosahovala, keby pracovala ako predavačka, predtým, než nastúpila na materskú a rodičovskú dovolenku. Súd prihliadol pri tom aj na to, že otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na starostlivosti o maloleté deti. Ďalej okresný súd uviedol, že odôvodnené potreby maloletých detí boli zhruba vo výške 600 eur a neboli otcom rozporované. Matka poberala na každé z detí 120 eur, t. j. 240 eur z titulu prídavku na deti. Hoci otec v minulosti opakovane menil zamestnania, dlhodobo bol PN, či samostatne zárobkovo činná osoba, ani pri najvyššom príjme neplnil viac, než len 20 eur na dieťa, spolu 40 eur. Daňový bonus nepoberala, matka ho ani poberať nemôže. Súd vychádzal z toho, že nepokryté zostali u detí výdavky v rozsahu 360 eur, tvrdené výdavky detí 600 eur - 240 eur, prídavky na deti a príspevok k nim namiesto daňového bonusu. Mal za to, že matka by sa mala podieľať na úhrade výdavkov v rozsahu aspoň 1/3-iny, nakoľko sa o deti aj reálne fakticky stará a vo vzťahu k maloletému E. dokonca nad rámec bežnej starostlivosti. Otec by sa mal podieľať v rozsahu aspoň 2/3-ín,

čo v danom prípade predstavuje minimálnu sumu 260 eur, ktorú by otec mohol plniť. Návrh otca vo zvyšnej časti zamietol, nielen vo vzťahu k výške výživného, ale aj za obdobie od 19. 04. 2021, kedy bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie do dňa predchádzajúceho podaniu návrhu do 13. 05. 2021. Evidencia na úrade práce nie je okolnosťou, resp. dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa okresného súdu, pre ktorý možno priznať nárok aj späťne. Bez inej zmeny by bolo dôvodné výživné znížiť s účinnosťou najskôr od podania návrhu, krátko po ktorom 21. 05. 2021 sa stal otec práceneschopným. Uvedeným výrokom tiež došlo k zmene skoršieho rozsudku vydaného v konaní sp. zn. 5P/39/2017 v jeho prvom výroku.

2. Na odvolanie otca Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 27. marca 2025 sp. zn. 12CoP/164/2023 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 52, § 57, § 58 CMP).

2.1. Odvolací súd po preskúmaní spisu a rozhodnutia okresného súdu mal za to, že okresný súd správne posúdil podstatnú zmenu, ktorá viedla k zmene rozhodnutia o znížení vyživovacej povinnosti a plne sa stotožnil s odôvodnením okresného súdu podľa § 387 ods. 2 CSP. Reagujúc na odvolacie námietky otca mal za to, že aj keď bolo posúdené narodenie maloletej dcéry P. ako skutočnosť odôvodňujúca zníženie výživného, nemožno od otca považovať za maximalizáciu jeho snahy o zárobok zodpovedné správanie, keď ani pred jej narodením nebol schopný riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť na svoje skôr narodené deti. Pri rozhodovaní o výživnom bol okresným súdom správne aplikovaný aj princíp potenciality vo vzťahu k otcovi, ktorý relevantným spôsobom nepreukázal ospravedlniteľný dôvod (v súlade aj s požiadavkou predchádzajúceho uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený v poradí prvý rozsudok okresného súdu), a to skutočnosť, z akého dôvodu nemal nárok na dávky nemocenského poistenia v Nemecku. Okresný súd správne vyhodnotil jeho konanie v tomto rozsahu ako nezodpovedné, pokiaľ poukazoval na jazykovú bariéru, a teda možno uzavrieť, že tieto svoje problémy neriešil adekvátne, a preto naďalej trvá jeho potencialita vo vzťahu k jeho možnostiam dosahovať vyšší príjem, než aktuálne otec dosahuje. Skutočnosť, že svoju neschopnosť dosahovať vyšší zárobok odôvodňuje tým, že musí zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, v tomto kontexte nie je dôvodná, pokiaľ pritom zároveň vytýka matke, že miesto starostlivosti o maloletého E. nejde pracovať za vyššiu mzdu ako predavačka. V tejto súvislosti mal odvolací súd za to, že aj otec by mohol prispôbiť svoju dohodu o starostlivosti s matkou maloletej P. tak, aby mohol pracovať naplno a dosahovať aspoň taký príjem (t. j. 1.000 eur mesačne), aký tvrdí, že môže podľa neho dosahovať matka maloletých detí ako predavačka. Hoci otec udáva, že matka maloletej P. nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa z dôvodu požívania alkoholických nápojov, vyznelo toto tvrdenie otca nedôveryhodne, keďže otec súhlasil s uzavretím rodičovskej dohody, kde má matka možnosť mať dieťa vo svojej starostlivosti rovnaký čas ako otec. Taktiež nebola dôvodná jeho argumentácia ohľadom nájomného v byte v menšom rozsahu. Sám otec uviedol, že pri prenájme garsónky by mohol dosahovať nájomné aj od 400 eur, čím by dosiahol nižší výdavok než v súčasnosti má. Navyše pokiaľ otec vykonáva zamestnanie mimo Y., podľa odvolacieho súdu bolo možné optimalizovať výšku výdavku na bývanie aj bývaním mimo mesta, kde možno dosiahnuť aj nižšie výdavky. Ako nesprávnu odvolací súd posúdil aj námietku otca, týkajúcu sa určovania nedoplatkov pri znížení výživného od 29. 06. 2021. Takto nedáva žiadny zmysel, aby pri riadne určenom výživnom následne súd rozhodujúci o znížení výživného rozhodoval aj o zameškanom výživnom ku dňu zníženia vyživovacej povinnosti, nakoľko do uvedeného dátumu je povinnosťou otca riadne plniť výživné, ktoré platil doposiaľ. Bolo zistené, že otec sa nepodieľa na starostlivosti o maloleté deti v žiadnom rozsahu, neprispieva im na darčeky, a preto aj úvaha okresného súdu o tom, aby otec sa podieľal minimálne na 2/3-inách výdavkov maloletých detí je z tohto hľadiska dôvodná. Neopodstatneným argumentom otca je jeho tvrdenie, že okresný súd mal započítať do príjmov matky aj plnenie náhradného výživného, pretože toto plnenie je len plnením štátu za otca, ktorý si riadne neplní svoju povinnosť. Pri zistených výdavkoch maloletých detí vyplývajúcich z dokazovania v rozsudku okresného súdu a potenciálneho príjmu otca vzhľadom na okolnosť, ku ktorej došlo k zníženiu výživného, je určené znížené výživné adekvátne zisteným potrebám maloletých detí a skutočnosti, že otec nezabezpečuje potreby maloletých detí a neprispieva nad rámec výživného. Navyše pokiaľ sa otec rozhodol mať ďalšie dieťa, s ktorým je nevyhnutne spojená vyživovaciu povinnosť, je jeho úlohou, aby v

adekvátnom rozsahu zabezpečoval svoju vyživovaciu povinnosť aj voči skôr narodeným deťom, a to najmä s ohľadom na to, že o ne nezabezpečuje žiadnu starostlivosť.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť a dôvodnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP tvrdiac, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ sa nestotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v dovolaní napadnutom „uznesení“, pričom mal za to, že toto rozhodnutie súčasne nespĺňa ani samotné náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie trpí aj zásadnými vadami v procese dokazovania. Pre konštatovanie a vyhodnotenie konania dovolateľa ako nezodpovedného, pokiaľ išlo o jeho vyžiadanie nemocenských dávok v Nemecku, súd nemal zákonný ani logický podklad vo vzťahu k dovolateľom podanému návrhu. Skutočnosť, či dovolateľ požiadal o dávky nemocenského poistenia v Nemecku alebo o tieto nepožiadaval, nemôže, a podľa návrhu dovolateľa ani nemohla mať vplyv na posúdenie okolností, pre ktoré dovolateľ podal návrh na zníženie výživného, resp. pre uplatnenie princípu potenciality. Dovolateľ považoval rozhodnutie odvolacieho súdu súčasne za arbitrárne a neprimerané, nakoľko je založené na neopodstatnenej svojvôli odvolacieho súdu. Zároveň poukazoval na rôzne okolnosti, ktoré podľa neho nevzal odvolací súd do úvahy. Navrhoval, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Matka vo vyjadrení k dovolaniu s tvrdeniami dovolateľa nesúhlasila a považovala ich za nepravdivé.

4.1. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu nevyjadril.

4.2. Dovolateľ v ďalšom vyjadrení reagoval na tvrdenia matky a trval na svojom dovolacom návrhu.

5. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci výživného medzi rodičmi a deťmi, ktoré je od 1. júla 2016 upravené v Civilnom mimosporovom poriadku. Vzájomný vzťah medzi Civilným mimosporovým poriadkom (ďalej len „CMP“) a Civilným sporovým poriadkom (ďalej len „CSP“) je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77 obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, a k ide o prípustnosť dovolania vo veci výživného medzi rodičmi a deťmi; prípustnosť dovolania otca bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu (účastník konania), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že je potrebné ho zamietnuť.

7. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolateľ uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, ktorý odôvodnil nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu, nesprávnym procesným postupom, nedostatkami v dokazovaní a samotnou arbitrárnosťou napadnutého rozhodnutia. Dovolací súd preto skúmal existenciu tzv. vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia), neznamená len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

9. Hlavnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

10. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spĺňa podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonné kritériá v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľa dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to nie je tento prípad. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

11. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP, pričom sa v napadnutom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré v podrobnostiach odkázal (§ 387 ods. 1 a 2 CSP). Je zrejmé, že prvoinštančným súdom obstarané skutkové zistenia a ich právne posúdenie považoval za natoľko správne, že ich nepotreboval nijako korigovať. Z odôvodnení rozhodnutí týchto súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej (kompletizujúcej) jednote (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania otca, vyjadrenie kolízneho opatrovníka i ďalšie vyjadrenie otca, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnia aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd sa vysporiadal vo svojom odôvodnení so všetkými podstatnými námietkami otca vznesenými v zásadnej časti aj v dovolaní.

12. Súd prvej inštancie i odvolací súd sa podrobne a dôsledne vysporiadali s jednotlivými podmienkami, ktoré Zákon o rodine v rozhodnutiach citovaných ustanoveniach stanovuje pri rozhodovaní o výživnom k maloletým deťom. Okresný súd dôvodil, že síce došlo k zmene pomerov (§ 78 ZR) od poslednej úpravy výživného (otec predtým pracoval v Nemecku a má zdravotné ťažkosti spôsobené pracovným úrazom), avšak nemohol rozhodnúť v súlade s návrhom otca. Zdôraznil potencialitu príjmov otca a skutočnosť, že v Nemecku nevyužil možnosť poberania nemocenských dávok, čo mu zásadne znížilo príjem. Poukázal v tejto súvislosti i na jeho životné pomery, pričom sa vysporiadal i s jeho starostlivosťou o ďalšiu dcéru P.. Odvolací súd v bode 9. uviedol, že okresný súd správne posúdil

podstatnú zmenu, ktorá viedla k zmene rozhodnutia o znížení vyživovacej povinnosti a plne sa stotožnil s odôvodnením okresného súdu podľa § 387 ods. 2 CSP. V ďalších bodoch sa zaoberal zásadnými odvolacími námietkami, týkajúcimi sa narodenia dcéry P., potenciality jeho príjmov súvisiacej s možnosťou požiadať o nemocenské dávky v Nemecku, prípadnej možnosti matky dosiahnuť vyšší príjem, jeho bývania, ktoré sa súdu javilo nad pomery, či náhradného výživného poskytovaného matke. Poukázal i na ďalšie skutočnosti vyplývajúce z dokazovania.

13. Pokiaľ ide o kontext, v ktorom dovolateľ citoval rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/236/2018, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že dovolateľ v odvolaní nenamietal skutočnosť, že už uplynul čas, kedy s i v Nemecku mohol požiadať o nemocenskú dávku, a preto ju odvolací súd nemusel zohľadniť. Pokiaľ ide o citované rozhodnutie, v medziach skutkového stavu zisteného súdmi nižších inštancií nie sú ich právne závery v rozpore so závermi predmetného rozsudku najvyššieho súdu.

14. Dovolací súd už len poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018).

15. Dovolací súd ďalej poznamenáva, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 9. júna 2020) sa zaoberal aj celkovým postupom odvolacieho súdu pokiaľ išlo o hodnotenie skutkových zistení a potrebu dokazovania a nezistil porušenie procesných pravidiel CSP v dovolacom konaní, ktoré by mohli mať za následok prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

16. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd uzatvára, že dovolateľ neopodstatnene namietal dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto jeho dovolanie zamietol ako nedôvodné (§ 448 CSP).

17. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania je založené na ustanovení § 52 CMP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.